

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Italijanom!

Oberdankova smrt vzbudila je v Italiji velik hrup in vriš zoper Avstrijo, ter prouzročila valove, ki so neposredno zoper Slovence, posebno pa zoper Slovane v Primorji obrnjeni. Da bi družih ovir ne bilo, polegali bi se ti valovi za stalno še le tedaj, ko bi nas požrli. Ni nam namen premišljevat, jeli zaslužil Oberdank toliko češčenja od italijanskega ljudstva, nikakor nam ni tudi namen motiti Italijane v Oberdankovem kultu: a zoper to moramo odločno in svečano protestovati, da uporabljajo Italijani to in vsako priliko kot rovarsko sredstvo, namenjeno, slepiti sebe in druge, da imajo pravico do Primorja in do dela Kranjske. Vse vpitje irredente in družih, katero je sedaj glasnejše nego kedaj, ves krik, da morajo imenovane pokrajine prisvojiti si in brate „avstrijske sužnosti“ rešiti, moramo gledé teh provincij odločno kot neopravičeno, neutemeljeno zavrniti.

Po kojem pravu, vprašamo Italijane, zahteva mlada Italija navedene pokrajine za se? Po historičnem vender ne, kajti mlada Italija, ki se je še le pred malo leti zjediniła, vender ne more imeti historičnih pravic do dežel, ki so uže stoletja in sicer rade pod Avstrijo! To mora biti tudi najzagrizenejšemu irredentarskemu kričaču jasno, ni nam treba tedaj o tem dalje govoriti.

Italija se je osnovala na podlagi narodnega načela; opirate znabiti na to načelo svoje terjatve do Gorice, Trsta, Istre in Kranjske? No, potem vam imamo povedati, da Kranjska je povsem slovenska, Primorje pa v velikej večini slovansko, kar gotovo ne podpira vaših terjatev. Da je to istina, prepričate se lahko vsak dan osobno, ako vam je na tem ležeče; sicer pa vzemite v roko katero-koli objektivno geografijo, in prepričate se lahko takoj o istinitosti naše trditve. Če trdite vi, da stokajo vaši bratje v Primorji pod „avstrijskim igom“, pro-

simo odgovora na vprašanja: zakaj bi morali mi, velika večina prebivalcev, po izvršitvi vaših želja pod laškim stokati? Da so vse fraze o zatiranju vaših bratov v Primorji goli humbug, o tem se nečemo z vami pričkat. A toliko smelo trdimo, da ne bi imeli oni boljše bodočnosti, ako bi se vaše nakane spolnile. Njih največje veselje, zatirati Slovana, psovati ga, odrekati mu državljanske in sploh vse človeške pravice, ni se do sedaj zalibog še nikakor kalilo. Ako imajo v tem oziru slabo vest in se bojé, da bi se znalo to v bodočnosti predrugačiti, je-li to povod, da hočete radi teh nehvaležnežev veliko večino prebivalcev teh pokrajin, kateri ne spadajo niti po mišljenju niti po narodnosti k Italiji, v italijansko igo upreči? Zoper take lepe nazore in namene moramo z vso odločnostjo protestovati. Da pa bi ne bila potem velika slovanska večina v Primorji in na Kranjskem na rožiče postljana, za to imamo že sedaj dokazov dovolj. Žalibog, da smo že do sitega okusili sad laške nestrpljivosti, laške neznosljive arogance, laške krivice in zvijače v političnem življenju. Mislite li, da ne vemo, kako se godi 30.000 Slovincem, ki so po zadnji avstrijsko-italijanskej vojski pod Italijo prišli? Mislite li, da so nam zakriti zdihljaji onega ljudstva, za katero Italija tako ljubeznivo v narodnem, šolskem in cerkvenem oziru skrbi? In ko bi nam bilo vse to zakrito, nemamo-li doma vsak dan prilike, da bi se osvedočili o italijanski plemenitosti?

Pomislite, da ste Gorica in Trst mesti na slovenskih tleh, a čitajte v onih mestih izhajajoče italijanske liste in videli boste, kaka dobrohotnost, kaka plemenitost mišljenja veje iz njih za Slovana. Čitajte list vaših gorá „Cittadino“, ki sluje kot „moderato“, in prepričali se boste, da ni psovke, da ni gnjusa, katerega bi ta „galantuomo“ svojim slovenskim sosedom in someščanom ob glavo ne metal. Kar je perfidije, surovosti, podlosti in lažij, vse uporabi oni list, ako je treba Slovana škodovati

in zasramovati. Ni mu sveta naša narodnost, naša vera, naše šege, sploh ničesa ni, česar bi list z blatom lastne surovosti ne ometal. Kaj pa zloglasni „Independente“? Ta nas smatra za helote, za druhal nižje vrste, na katero se sploh le tedaj zmislí, ko čuti potrebo v sebi, da bi si srce nad nami ohladil.

Toda to so le listi po renegatih uredovani, bi nam znali odgovoriti. Dobro! oglejte si tržaške magistratovce, ki spoštujejo naš jezik tako globoko, da postanejo besni, če čujejo izgovoriti le jedino besedico „tukaj“ — in vse to na slovenskih tleh. Magistratovi uradniki divjajo kakor puran pred rudečim robcem, ako vidijo, da nosi tržaški Slovan zavratnico s slovenskimi barvami. Drugi dan ga že citirajo ad audiendum verbum in mu žugajo s kaznijo, ako bi se kaj jednacega ponovilo. Je-li verjetno, da se morejo mej olikanci take grozovitosti goditi? Verjetno ni, a žalostna resnica je, katero vam lahko vsak trenotek dokažemo. Vseh krivic, vseh hudobij zoper nas domačine od strani vaših bratov ne moremo vam tu navajati ter razložiti, koliko moramo pred vašimi „sužnimi“ brati pretrpeti; le toliko vam povemo, da bi se ti plemenitaši vaše krvi s peklenščekom radostno bratili, ko bi jim ta obljubil, da jim bode pomagal zatirati Slovana.

In v Gorici? Ste čitali pokopanega „Isonza“? Če ne, oglejte si drugo in tretjo številko „Il Corriere di Gorizia“, ki je ravno iz jajca izlezel in prepričate se lahko takoj o plemenitosti, dobrohotnosti in blagosrčnosti nekaterih vaših goriških bratov in o čednostih, katere kaže list brez povoda in goji do svojih sodeželanov Slovencev. Povsem jasna bode ta plemenitost še le potem, ako pomislite, da je Gorica na slovenskih tleh, da je okoli in okoli obdana od Slovencev, da je ime mesta slovensko in da je bilo mesto po Slovincih ustanovljeno. Pripoznamo sicer, da se na Goriškem nahajajo častne izjeme.

V tužni Istri, katera je po veliki večini slovanska, je še huje. Ker so pedagogična načela

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Predgovor.

V vsakej knjigi je predgovor prva in ob jednem tudi zadnja stvar. Pojasnjuje nam namen knjige, ali jo pa opravičuje in zagovarja proti kritiki. Čitatelji se navadno malo brigajo za navedeni pomen in časnikarske napade, zategadelj tudi ne čitajo predgovorov. Žalibog, da je tako, zlasti pri nas. Naše občinstvo je mlado in ravnodušno, da še ne razume basni, ako ni pridejan na konci navedeni nauk. Ono ne razume šale, ne pozna ironije, z jedno besedo: naše občinstvo je slabo odgojeno. Ne ve, da v rednem društvu in v dobri knjigi javni prepir nema mesta, da je iznašla sedanja izobraženost orodje, skoraj nevidno, pa še bolj ostro in zbadljivo, ki v prikupljivej obleki zaudaje neodvračljiv in gotov udar. Naše občinstvo podobno je kmetu (provincijalu), ki je poslušal razgovor dveh diplomatov in prišel do

prepričanja, da sleparita vsak svojo vlado, da le ohranita mejsebojno prijateljstvo.

Ta knjiga se je po nesreči nedavno prikupila nekaterim čitateljem, da celo nekaterim časnikom v knjižnem pomenu besede. Druge je pa užalila, da je narisal pisatelj v vzgled tacega nenravstvenega človeka kakor je „Junak našega časa“; drugi so pa zelo tanko zapazili, da je narisal pisatelj samega sebe in svoje znanee. . . Stara ali obžalovanja vredna šala! A Rusija je že tako ustvarjena, da se v njej vse drugo pomlajuje, a stare pregrehe ostajajo. Najbolj nedolžna povest izogne se težko očitaniu, da je mislil kdo žaliti ž njo kako osebo.

Junak našega časa, milostljiva gospôda moja, je pravi portret, a ne portret jednega samega človeka, on je portret sestavljen iz vseh pregreh našega časa v polnem razvoju. Vi morda porečete, da ni mogoče, da bi bil človek tako spriden; a jaz rečem, če verujete v mogočnost vseh tragičnih in romantičnih zlodejev, zakaj mislite, da bi ne bil mogel eksistirati Pečorin? Ako so se vam prikupile mnoge še gnusnejše in grše izmišljotine, zakaj pa ravno tak značaj pri vas ne najde milosti? Mar zatega-

delj ne, ker je v njem več resnice, nego ste jo želeli?

Porečete mi, da navedenost s tem ni pridobila ničesar. Oprostite, dovolj ljudij krmilo se je s slastmi; njim spridel se je želodec, in treba je grenkih zdravil, pekoče resnice. Pa nikar ne sodite iz tega, da je sanjal pisatelj te knjige, da s tem odpravi ljudske pregrehe. Bog varuj ga take zmote! Hotel je le narisati človeka, kakor ga razume on, kakoršnega srečal je prevečkrat k njegovej in naši nesreči. Zadosti naj bo: odkril je bolezen, — kako jo ozdraviti — to ve že Bog.

Bela.

S poštnim vozom odpeljal sem se iz Tiflisa. Seboj imel sem samo majhen kovčeg, nad polovico napolnen s popotnimi črticami iz Georgije. K sreči za vas, dragi bralci, pogubila se jih je večina, k sreči za me, ohranil se je kovčeg z ostalimi stvarmi, ki so bile v njem.

Solnce je že zahajalo za s snegom pokriti gorski hrbet, ko sem prišel v Kojšaursko dolino Oset in moj voznik priganjal je nepritegoma konje, da

povsod jednaka, čitajte le list „L' Istria“ in pričali se boste že iz tega stališča, koliko zlobnosti, hudobije in perfidnosti tiči v tem umazancu. Oglejte si delovanje slavne „Giunte“ v Poreču z ozirom na narodno enakopravnost in — strmeli boste nad toliko plemenitostjo vaših bratov, ako imate še kaklička objektivnosti v sebi. Opazujte delovanje pazinskega župana zoper tamošnje Hrvate in — strmeli boste nad njegovo ljubeznijo do bližnjega; še bolj pa boste strmeli nad plemenitostjo iz Italije pritepenih Karnjelov, ki so se tam obogatili. Surovosti teh tičkov zoper Hrvate so nepopisljive.

Dejanja, plemenitost, dobrohotnost in ljubezen teh vaših bratov smo — kakor povedano — do sitega okusili, in tem bi vi morali hoté ali nehoté nas na milost in nemilost izročiti, v to strašansko igo nas ukleniti, ako bi se vaše želje izpolnile? In tem gospodom da bi mi hlapčevali? ti da bi nad nami gospodovali? Ne, nikdar! Pred mora biti Primorje strašna, brezljudna pustota!

Toda, ko bi nam vi obljubili tudi zlate gradove, in ko bi mi bili tudi prepričani o istinitosti vaših obljub, protestovali bi in bomo zoper vaše namene vselej. Zvedite, da Slovanu velja več njegova obljuba in prisega, nego vsi darovi sveta. Zvedite, ako ne veste, da smo mi stoletja združeni s slavno habsburško hišo, da smo njej radostno prisegli udanost in zvestobo, da hočemo le pod to dinastijo živeti in da bodemo to branili do zadnje kaplje krvi proti vsakemu sovražniku, naj pride od koder hoče. Dolžnost je vaša, da spoštujete svetost teh čutov, ter ne hante stezati roke po našej zemlji! B.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. januarja.

V torek interpeloval je v budgetnem odseku **državnega zbora** dr. Sturm vodjo pravosodnega ministerstva barona dra. Pražaka: 1. ali je res izdal jezikovno postavo za Šlezijo, katere ne bi bilo treba; 2. je-li odredil, da se nemške uloge po vseh deželah sprejemajo in nemški rešujejo; in 3. kako je s prestavljanjem ogrskih dopisov, za katera je v budgetu postavljeno 3000 gld.? — Dr. Pražak je odgovoril, da so se v Šleziji do sedaj samo nemške uloge sprejemale. To ni moglo dalje trajati. Do l. 1848. bil je v Šleziji nemški in česki jezik v deželi priznani. Še le z odvetniškim in pravosodnim redom z l. 1851. se je poslednji izpodrinil; odslej so se morale celo priloge nemški ulagati. Minister je torej odredil, da se imajo v opavskem okrožju nemške in česke, v tešinskem okrožju pa nemške, česke in poljske uloge sprejemati. Zaradi vzprejema nemških ulog po vseh deželah se ni moglo ničesa ukreniti, ker se je n. pr. v južnih Tirolah italijanski, v Dalmaciji pa italijanski, oziroma srbsko-hrvatski jezik spoznal običajnim. — Poslanec Mattuš meni, da nove javne knjige niso tako praktične kakor stare; mej drugim še vezane niso. Kot nedostatek graja pri njih tudi to, da v njih ni naveden obseg in čisti katastralni dohodek parcel. Pražak priznava ta poslednji primanjkljaj; knjige pa da se bodo dale vezati.

prideva še pred nočjo na Kojšaursko goro, in pel je mej potjo pesni na vse grlo. Kako lep kraj je ta dolina! Na vseh straneh nepristopne gore, rudečaste skale, po katerih se ovija zelen srobot in raste javorjevo grmičevje, rumene struge deročih gorskih hudournikov, po gorskih vrhovih žari se sneg in doli v nižavi reka Aragva, ki se združuje z neko drugo brezimno rečico in izvira iz podzemeljske, s tamnimi, meglenimi sopari napolnene votline, ter se vije kakor srebrna nit in blišči kot kačine luskine.

Prišedši pod Kojšaursko goro, obstali smo poleg poštnih postaje. Tam stalo je že kakih dvajset Georgincev in gorcev ter glasno se razgovarjalo; blizu njih obstala je karavana velbljodov, da tukaj prenoči. Moral sem najeti volov, da prevlečem voz na to proketo goro, kajti bilo je jeseni in tla bila so pomrznela in polzka, a pot na to goro je dolga kakih dve vrsti.

Nič družega mi ni kazalo, najel sem šest volov in nekaj Osetov. Jeden izmed njih zadel je moj kovčeg na ramo, drugi so pa priganjali vole s silnim vpitjem.

Za mojim vozom vlekli so štirje voli drug voz,

Čuje se, da se državni poslanci iz **Dalmacije** tako dolgo ne bodo udeleževali parlamentarnega delovanja, dokler se ne prekliče ukaz namestnika fml. Jovanovića, da ima biti interni jezik dalmatinskih uradov nemški. Izjava ministra Pražaka v zadnjem budgetnem odseku, da je v Dalmaciji srbsko-hrvatski jezik že po prejšnjih naredbah ustanovljeni uradni jezik, je nekaj desaveau najnovejše Jovanovićeve naredbe ter kaže, da vlada o tem poslednjem činu njegovem ni imela vedeža. Sicer se pa tudi trdi, da je Jovanović o tem le svojo željo izrekel, družega ni mogel, ker itak obstoji že od prej jezikovna naredba za Dalmacijo.

Zadnje izjave ministra za deželno brambo o položaju v **Krivošiji** se v parlamentarnih krogih živahno razmotravajo. Čuditi se je, da grof Welsersheimb ni posebej poudarjal oni označujoči slučaj, komur je pripisovati, da je v Krivošiji vse mirno. Ona je namreč popolnem neobljudena. Izmed 1600 prebivalcev tega kraja ni najti ni jednega doma; večina prebiva na črnogorskih tleh in bilo bi interesantno izvedeti, misli-li vlada sploh na repatriiranje teh beguncev, ili misli Krivošijo vedno pustiti opustošeno, kakor se po Dalmaciji splošno govori.

Vnanje države.

Odsek **srbske** skupščine za razmotrivanje trgovinske in konsularne pogodbe z Nemčijo, obstoječ iz 20 članov, konstituiral se je začetkom tega tedna ter prišel svoj posel. Poročevalcem odseka izvoljen je Rakić. Srbski podpolkovnik Jovan Petrović postal je po najnovejšem kraljevem ukazu minister javnih del. Minister Garašanin potoval bode še le po končanem zasedanju skupščine v Italijo, obiskat svojo bolno soprogo. Sava Gruić poda se prihodnje dni na svoje mesto kot poslanik v Athene.

Ruski list „Golos“ navaja kot odgovor na Bismarckovo „Nordd. Allg. Ztg.“ nekatera data iz zgodovine rusko-pruskih diplomatskih razmer v zadnjih 70 letih, ki so vredna vse pozornosti. „Prusija je od nekdaj imela za svoj smoter, preprečiti vse koncesije in olajšanja ruske vlade nasproti Poljakom. Že l. 1815., ko je hotel car Aleksander I. upeljati na Poljskem konstitucionalno vladno, upirali so se pruski državljani na vse kriplje tem nameram; vedno so poudarjali, da zahteva varnost Rusije, da se nahajajo Poljaki vedno v položaju premagancev in s silo upognenega naroda. Ko je vzlic temu car upeljal tako vladno, niso prenehali ti klci tako dolgo, da so zadobili uspeh. Po ustanku l. 1830 bili so zopet pruski soviti za najostrejšo represijo. To se je tudi ponavljalo po novejši ustaji l. 1863. Vedno ista zatiranje pruske diplomacije, da so Poljaki le tedaj neškodljivi za Rusijo, ako se nahajajo v vojnem in vojnopravnem razmerju. Še lansko leto pridigovala je „Nordd. Allg. Ztg.“, da so Poljaki vztrajni neprijatelji Rusije in proizvodniki in pospešitelji nihilizma... Nagibi pruske politike so menda vsakemu jasni; pruska diplomacija si pač ne bode belila glav zaradi varnosti Rusije! Ne bi se bilo bati „iznenadenja“ na zahodnej meji, če bi imela Rusija ondu kaj zadovoljno in udano ljudstvo. Dolžnost pa je ruske publicistike, svariti pred „iznenajdenjem“, ki je v sedanjih časih lahko mogoče.“

Veliko pozornost obrača ná-se najnovejši dogodek na **Francoskem**, namreč zapor Jérôme Napoleona, takozvanega rudečega princa. Da si republika ne bode kar tako na tihem dala dopasti njegov priobčeni manifest, je lahko umevno

in sklepa se iz tega dogodka, da se hoče republika energično otresti svojih nasprotnikov. Vender pa marsikdo ugiba, bi ne bilo-li pametneje, da bi se zapor ne bil zvršil. Princ Napoleon je bil že enkrat pod Thiersom iz dežele pregnan, a poznejši sodni ukrep označil je bil to naredbo nepostavno. Zdaj se dá proti princu le postopati kot proti veleizdajniku in ker ni le general, nego veliki križevnik častne legije, zamore le posebno sodišče o njem soditi. Vsekako pa se je s tem notranja kriza v Franciji poostрила.

Iz **Carigrada** se zopet jedenkrat čuje o zaroti; nekoliko Čerkesov poskušalo je baje v nedeljo usmrtiti sultana. To zaroto odkrila je neka ženska in takoj so se storile potrebne naprave, da se njihov namen prepreči. Ko se zarotniki približajo sultanovim durim, postavi se jim albanska životna straža nasproti ter jim velevala se udati. Prišlo je do krutega boja, v katerem so Čerkesi kmalu podlegli; veliko jih je umorjenih. V palači in po mestu je zbog tega velik nemir; odredile so se najstrožje preiskave, da se pride na sled prouzročiteljem zarote.

Dopisi.

Iz **Gorjan** pri Bledu 16. januarja. [Izv. dop.] Pri nas smo oživieli Silvestrov dan pretečenega leta „Bralno društvo“. Začasni predsednik g. župan J. Žumer je odprl zbor s primernim govorom, v katerem nam je razložil pomen društev sploh in „bralnih“ še posebe. Na to je prečital društvena pravila, po katerih se je vsakemu vesti in razložil, kako je deloval, da ima društvo na tako primernem kraju (nasproti cerkve) svojo bralno sobo.

V odbor so bili voljeni jednoglasno gg.: župan J. Žumer predsednik, kaplan I. Šlakar podpredsednik in blagajnik, nadučitelj Janko Žirovnik tajnik in A. Globočnik, J. Černe, A. Kobal in J. Poklukar odborniki.

Društvena knjižnica je koj s početka štela nad 200 knjig, katere so darovali dobrotniki. Zdaj pa je še odbor „Kmetijske družbe“ podaril precejšno število in se je nadejati, da bode tudi sl. odbor „Slovenske Matice“ uslišal dotično prošnjo. Udje se upisavajo pridno in jih bode v kratkem 100. Časnikov ima društvo 12. Nekoliko si jih je samo naročilo, nekoliko pa jih dobiva brezplačno na posodo. V teku tega predpusta priredi 28. t. m. društveno veselico s petjem, predavanjem in tombolo, katere čisti dohodek je namenjen v nakup društvene zastave. Če pristavim, da ima društvo tudi že svoj kvartet, kateri bode žarišče prihodnjemu pevskemu zboru, je gotovo opravičena vesela nada, da se bode društvo krepko razvijalo. Še bolj, kot vse navedeno, pa obljublja društvu lepo prihodnost ta resnica, da njega udje jako pridno beró časnike in knjige, in so sploh jako uneti za vsak duševni napredek, ker so si v svesti, da jih s časom dovede tudi do materialnega blagostanja. Vsako nedeljo je polna soba društvnikov; jedni beró časnike, drugi knjižice in tretji se zopet pomenkujejo, kako bi to in to storili, da bi bilo bolje. Na ta način se nekako vse dušno življenje zunaj cerkve koncentrira v društvu.

Posmejal se mi je zopet.

— A, jaz sem . . .

— Da, ti Azijati so nesramni sleparji. Vi mislite, da priganjajo vole, ko vpijejo? Vrag vedi, kaj kriče? Voli jih pa umejo! Uprezite jih dvajset in voz ne pojde nič hitreje, naj še tako kriče . . . Nesramni malopridneži! A ne moreš se jih izogniti. Dobro znajo odirati popotnike za denar . . . A mi smo jih sami razvadili! Kmalu boste videli, nadlegovali bodo vas, da jim daste kaj za vodko. Jaz jih že poznam; mene več ne opeharijo.

— Ali uže dolgo služite na Kavkazu?

— Da, služil sem uže pod Aleksejem Petrovičem, odgovoril mi je in obraz se mu je razjasnil. Ko je on dobil poveljništvo, bil sem podporočnik — in pod njim sem v bojih proti gorcem dvakrat avasiral.

— In sedaj?

— Sedaj služim pri tretjem linijskem bataljonu. In vi, ako smem vprašati?

Povedal sem mu.

(Dalje prih.)

kakor bi ničesar ne bilo na njem, dasi je bil težko naložen. To se mi je čudno zdelo. Za vozom korakal je njegov gospodar peš in kadil iz majhne srebrom okovane kabardinske pipe. Obleden bil je v častniški plašč in na glavi imel je kosmato čerkesko kapo. Moral je imeti kakih petdeset let; njegov ogoreli obraz je kazal, da že dolgo biva pod vročim kavkaškim solncem, njegove prezgodaj osivele brke niso se nikakor ujemale z njegovo trdno hojo in krepko fizijognomijo. Šel sem k njemu in ga pozdravil; odzdravil mi je molčeč z glavo in spustil ogromni oblak dima v zrak.

— Kakor se vidi, potujeva vkupe?

On se mi je zopet molče priklonil.

— Vi gotovo potujete v Stavropol?

— Da, res je . . . z vladnimi stvarmi.

— Povejte mi, kako je to, da tako lahko vlečejo vaš težki voz štirje voli, a moj prazni se pa s šestimi živinčeti in celo tropo Osetov komaj dalje premiče?

Lukavo se je pomuznil ter me bistro pogledal.

— Vi še pač niste dolgo na Kavkazu?

— Še le jedno leto, odgovorim mu.

Velike vrednosti z narodno-gospodarskega stališča je tudi to, da društvo ni v gostilnici, kar je slaba navada drugih tacih društev. Pri nas se učimo tudi varčnosti, ne pa piti, jesti in veseliti se za — narod.

Pretečeno nedeljo je odbor tudi sklenil, da bode vsako nedeljo po krščanskem nauku jeden odbornik v društveni sobi imel predavati to ali ono; če drugega ne, pa pregled po časnikih pretečenega tedna. Torej bodo tudi Gorjanci imeli svoj „jour fixe“, — tisti Gorjanci, o katerih je še Prešeren pel, da „dosti več ne vedó, ko imena čede“.

In da tako delovanje ne more ostati brez vidnega uspeha, je jako umevno. Torej: Bog pomogi dalje!

J.

Iz seje mestnega zbora ljubljanskega

dne 12. januarja 1883.

Mestni odbornik Hribar poroča o proračunu mestnih zakladov za leto 1883 in stavi sledeče predloge:

1. Proračun mestne občinske blagajnice z rednim pokritjem 129.551 gold. in rednimi potrebščinami z 116.670 gld., tedaj s prebitkom 12.881 gld., dalje z izrednim pokritjem s 4000 gld. in izrednimi potrebščinami 21.315 gold., tedaj z nedostatkem 17.815 gld. ter v primeri s prebitkom od rednega pokritja s konečnim nedostatkem 4934 gld.; dalje proračun ubožne zaklade s pokritjem 23.672 gold. 50 kr. in z istimi potrebščinami; potem proračun zaklade meščanske bolnice s pokritjem 10.777 gld. 89 kr. in potrebščinami 10.765 gold., tedaj s prebitkom 12 gld. 89 kr.; proračun ustanovne zaklade s pokritjem 7764 gold. 2 kr. in potrebščinami 7506 gld. 93 kr., tedaj s prebitkom 257 gl. 9 kr. in konečno proračun ljudsko-šolske zaklade s pokritjem 26.390 gold. 85 kr. in potrebščinami 21.883 gld. 50 kr., tedaj s prebitkom 4507 gld. 36 kr. se odobro.

2. Mestnemu magistratu se naroči, da stori vse potrebne korake v ta namen, da se pravica odajanja Fran Oblakovih dijaških ustanov v smislu volje testatorjeve, izražene v oporoki z dne 22. decembra 1866, njemu pripusti.

3. Mestnemu magistratu se naroča, naj izgotavljanje plačilnih nalogov za povračila desinfekcijskih stroškov uredi tako, da se bodo ta povračila plačevala neposredno in sproti v mestno blagajnico.

4. Gospodu županu se naroča, naj neutegoma najame za dozornika nad mestnimi delavci osobo, ki se mu za ta posel zdi sposobna, proti mesečni nagradi 75 gld., četrtnetne odpovedi in zagotovilu posebne nagrade, ako bo mesto pri stavbenih popravah in vzdrževanju po njegovem prizadevanju doseglo primerne prihranitve.

5. Mestnemu magistratu se naroča, naj z društvom za plinovo svečavo stopi v dogovor, bi-li ne hotelo odstopiti od jasne določbe §. 52 mej L. A. Riedingerjem in ljubljanskim mestom sklenene pogodbe od 8. maja 1860, ter bi-li in pod kakimi pogoji upeljalo po nekaterih glavnih ulicah in trgih ljubljanskih namesto dosedanje plinove, električno osvetljavo.

6. Mestnemu magistratu se naroča, da s posebno naredbo določi, kdo ima pravico siromake v ubožno hišo sprejemati, ter da hišnemu nadzorniku in vratarju ukaže, da nikogar ne smeta vanjo sprejeti, ki se s posebnim dovoljenjem dotične k temu pooblaščen osebe ne izkaže.

7. Mestnemu magistratu se naroča, da stopi s kompetentno oblastjo v dogovor o današnjim razmeram primernem povišanju iz l. 1444 datujočega se doneska k zakladu meščanske bolnice s 60 gld. 90 kr.

Razprava o navedenih predlogih bila je jako živahna in dolgotrajna, a nam primanjkuje prostora, tedaj navedemo le najvažnejše iz razgovora. O mestne revne hiše oskrbniku, Janezu Komarji naglašalo se je, da postopa jako samovlastno in prizadeva mestu velike nepotrebne troške. Oskrbovanje poslopja izroči se magistratnemu uradniku, ki je ob jednom ubožni oče, ki bo ta posel opravljal za sedaj brezplačno. Prihranilo se bode tako 250 gld. na leto, in če se

tudi dovoli remuneracija kakih 100 gld. na leto, še vedno 150 gld. na leto.

Prav opravičene so bile pritožbe zastran mestnega kopališča v Koleziji, ki se ne snazi po predpisih in je voda nečista, mnogokrat gajusna. Finančni odsek priporoča malo svoto za najnujnejše poprave, v obče pa naroča magistratu, naj premišljava, ali bi se ne odpravil mlin popolnem, in bi se na istem mestu napravil basin za dame ali mesto dosedanjih jako primitivnih kabin namestile nove.

Za nemško protestantovsko šolo ne nasvetuje finančni odsek ničesa, ker je privatna in konfesionalna.

Jako živahna debata unela je se o nadzorniku mestnih delavcev, ki bi se imel namestiti z mesečno plačo 75 gld. s $\frac{1}{4}$ letno odpovedjo, in zagotovilom remuneracije, ako bi se po njegovej marljivosti še več prištedilo pri tedenskih izkazih nego do sedaj, (prištedilo se je l. 1882. 7512 gld.)

Dr. Suppan je proti temu predlogu iz formalnih uzrokov, vidi se pa, da nemško večino štedenje narodne večine jako jezi, katero bi radi preprečili. Dr. Suppan nasvetuje, naj se stvar izroči mestnemu magistratu in stavbenemu uradu, „um nicht zu überstürzen.“

Gosp. Peter Lassnik pove svoje mnenje v takej nemščini, da bi moralo biti „Velikogermance“ nad tem pristašem strah. Napada mestne inženirje, češ, da nemajo ničesa drugega opraviti, nego sedeti v pisarni in ali ima biti novi nadzornik delavcev samo „spitzel“.

Mestni odbornik Hribar odgovarja, da so računski sklepi za leto 1881. kazali, kako se troši ravno pri delavcih nepotrebno z mestnimi novci.

Zaradi tega prišel je finančni odsek, oziroma narodna večina do osvedočenja, da je le po novem nadzorniku mogoče, trošenje mestnih novcev zabraniti, sosebno, ker je jako nujno treba nadzorstva v mestnej klavnici. Dr. Suppan ima s svojim predlogom morda formalno prav, a ne gre, da bi bolezen, katerej treba hitrega leka, morala še le čakati na dolge razprave, na priljubljeni „Instanzenzug“, kateri navadno hitro izpeljavo vsake dobre stvari zavira. Da ni nastavljen nadzornik definitivno, to je ukrenil finančni odsek jako premišljeno, kajti nastavljeni nadzornik ve: „ako ne bom ustrezal svojej službi, bom odpuščen!“

Mestna gg. inženirja pa, katera misli odločiti za nadzorovanje g. Lassnik, nemata časa, ako nečeta opustiti svojega za mestno koristi važnejšega dela; in tudi se ne strinja z njihovim dostojanstvom, da bi letala od konca mesta do konca in nadzorovala, tu dva, tam tri, zopet drugje kopo delavcev. Dr. Suppan pravi, da ako je res, da se je toliko novcev pri delavcih prištedilo lansko leto, ne treba nadzornika.

Mestni odbornik g. J. N. Horak opomni, da, kar se je navedlo za nadzornika mestnih delavcev, je vse istinito in opravičeno. Govornik, kateri že desetletja deluje v mestnem zastopu ljubljanskem, opozarjal je že, ko je vladal mesto župan Ambrož in je bila mestna uprava jako dobra, pozneje, ko je bil na čelu mestni magistratni svetnik Guttman in za njim župan Laschan, da so tedenski izdatki za delavce po 400 do 500 gold. le ogromni, a brez uspeha. Magistratni svetnik g. Perona mu je rekel, da, ko bi se dobremu nadzorniku delavcev plačalo tudi 1000 na leto, bi imelo mesto le dobiček, ker bi tak nadzornik prihranil mestu na tisoče goldinarjev. Zatorej govornik s popolnim prepričanjem podpira predlog, naj se nastavi nadzornik.

Dr. Bleiweis vitez Trsteniški pravi, da ga ugovori dr. Suppana čisto nič niso prepričali. Že zaradi mestne klavnice je treba, da se napravi red. Misli pa ni treba, da bode novi nadzornik uradnik, kateri bo hodil ob uradnih urah v mesto, nego njemu bode treba biti ob 4. ali 5. zjutraj ob poletnem času na nogah in izvrševati svojo službo.

Mestni odbornik Peterca pravi, da so mestni delavci že lansko leto sami čutili, da so v drugih rokah, zato so tudi pridneje delali, kajti vedeli so, da jih sicer čaka odpust. Prejšnje čase, pravi, pod vladarstvom prejšnje večine mestnega zbora, delali

so njegovi delavci tik mestnih in kopališča. On ima pet delavcev, mesto pa dvajset, a njegovi peteri so mnogo več izgotovili, nego mestni dvajseteri. Nadzornik mestnih delavcev bode mestnej blagajnici prinašal gotovo dobre obresti, o tem govornik ne dvomi.

Poročevalec g. Hribar pravi, da odslej ne bodo več mogli slepariti delavci mestno blagajnico, kakor do sedaj. Vsaki trenutek bode se jim nadejati nadzornika, tedaj bodo, če jim bo za to, biti v mestnej službi, tudi delali, sicer bodo odpušteni. Nadzornik pa ne bode mož, ki bi delavce samo štel, nego on bode v raznih strokah spreten mož, kajti za števljenje delavcev zadostoval bi tudi postrešček, tedaj bode imel novi nadzornik tudi druge lastnosti, katere ga bodo popolnem sposabljale za ta posel. Da bi g. Dežman kako zaslugo narodne stranke pripoznaval, kakor je trdil, tega, pravi smehljaje g. Hribar, ne verjame. Pri glasovanju se predlog dr. Suppana zavrže in vzprejmo se vsi predlogi finančnega odseka, odobri se tudi mestnih zakladov proračun za l. 1883, na kar se seja sklene.

Domače stvari.

— („Škrata“) prva številka izšla je danes, a osoda jej ni bila mila, kajti zadela jo je konfiskacija zaradi pogovora mej sosedoma Brezovičarjem in Bizovičarjem. Napravila se je takoj druga izdaja.

— (Trgovinska in obrtna zbornica Kranjska) ima v petek 19. t. m. ob 6. uri zvečer sejo v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Volitev predsednika in predsednikovega namestnika. 3. Poročilo I. odseka: a) o trgovinskega ministerstva ukazu, kateri zadeva izdelovanje pokalnega živega srebra; b) o predlogu za umeščenje 2 prisednikov pri trgovinski sodnji v Rudolfovem; c) o spisih, kateri so se predložili za to, da bi se na podlagi teh jedni tovarni odmeril davek. 4. Poročilo II. odseka: a) o trgovinskega ministra ukazu, kateri zadeva skladišča; b) o spomenici „avstrijska industrija in svobodno pristanišče v Trstu.“ 5. Posamezni nasveti.

— (Jour fixe) literarnega in zabavnega kluba z skupno večerjo bode v soboto 20. t. m. pri Tavčarji ob 8. uri zvečer. Zaradi raznih predpustnih vesellic bil bi namreč za 25. t. m. name-ravani jour fixe neumesten, zbog tega ta prememba.

— (Rodoljubi v Postojini) naročili so šestnajst iztisov „Mira“; jednega za Čitalnico, petnajst pa so jih prepustili uredništvu v blagovoljno razpolaganje.

— (Odbor Čitalnice) ponovi opombo, da bo prihodnji „mali ples“ v Čitalnici v nedeljo dne 21. t. m., namesto v soboto.

— (Električna razstava.) Na Dunaji se bode 1. dan avgusta l. l. odprla mejnarodno električna razstava in bo trajala do 31. t. l. Oglasila se morajo poslati do 1. marca 1883. leta vodstvenemu odboru mejnarodne električne razstave na Dunaji (Wallfischgasse 9). Do 1. maja bode odbor naznanil, koliko prostora more dati vsakemu razstavljavcu. Prostor je brezplačen. Stvari se smejo že 1. junija 1883 v razstavo poslati, do 15. julija pa mora vse biti razstavljeno. Oglasilne pole se dobé in natančneja razjasnila daje tudi trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani.

— (Vabilo k veselici narodne Čitalnice v Cirknici, katera bode dné 21. januarja 1883. pri Jurkovih. Program: 1. Eisenhut — „Ustaj rode“, zbor. 2. Grbic — „Slavčeku“, ženski čveterospev. 3. Nedvčd — „Večerna“, možki čveterospev. 4. Dr. Ipavic — „Čuj, ostra burja“, možki zbor. 5. Kuntre — „Mihova ženitev“, možki zbor. 6. „Pes in mačka“, vesela igra v 1 dejanji. 7. Tombola. 8. Ples. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Slovensko akademično društvo „Tiglav“ v Gradci) imenovalo je v rednem zboru dne 13. t. m. vseučiliškega prof. dr. Gregora Kreka glede njegovih zaslug za slovansko slovstvo in za slovanske dijake v Gradci sploh svojim prvim častnim članom. Koncem te seje počastila sta Triglav s svojim pohodom dr. Krek in slovaški pesnik gosp. Bela. Krek pozdravljen od društvenega predsednika

kot prvi njegov častni član zahvalil se je v lepem primernem govoru za to čast. Živio! V tej seji nabralo se je tudi za „Mir“, da se pošilja brezplačno koroškimi Slovincem, čez sedem goldinarjev. —

— (Razpisana je služba) učitelja na jednorazrednici v Ljubnem na Gorenjskem. Letna plača 400 gld., stanovanje in užitek župnika Filipa Grošelja ustanovnih zemljišč. Prošnje do 15. februarja t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 17. januarja. Parlamentarni krogi odločili so se skoraj soglasno zavreči predlog Floquet-a in dati prednost predlogu Fabres-a, po katerem bi se formelna prepoved francoskega ozemlja za vse francoske pretendente nadomestila z zakonom, kateri bi vladi dovoljeval, prepoved upotrebljati, kadar se jej potrebno zdi. Listi poročajo, da bode vlada predložila načrt zakona, ki bi normiral stališče princev iz nekdanjih vladujočih rodbin. — V obče časopisi odobravajo zaseženje princa Napoleona, graja pa ukrep zbornice o predlogu Floquet-a.

Berolin 18. januarja. Cesar dal je finančnemu ministru nalog, da za bolezn Bötticher-a nadomestuje državnega kancelarja.

London 18. januarja. Krivi prorok v Sudanu premagal je oddelek egiptovske vojske.

Razne vesti.

* (Grozna nesreča) dogodila se je pretečeni teden v mestu Milwaukee države Wisconsin v Severni Ameriki. Največji in najlepši hotel celega mesta je zgorel in pokopal pod seboj nad sto ljudi. V hotelu bilo je nad 400 gostov; pri naglo razširjajočem se ognju niso se mogli drugače rešiti, da so poskakali iz okna na ulico in se deloma težko poškodovali, ker je bila ulica na vso nesrečo haš v popravi in je ležalo na njej mnogo kupov ostrega kamenja. Lastnik hotela, rodem Nemer, postal je zbog nesreče blazen. Škoda se ceni na 500.000 dolarjev. Blagajničar neke banke, ki je bila v hotelu, rešil je s smrtno nevarnostjo blagajnico s 600.000 dolarji. Prišedši ves osmojen iz gorečega poslopja, padel je v nesvest. Požarna bramba imela je več dni opraviti z udušenjem požara, ker je bilo v magacinih mnogo gorivnih snovi nakopičenih.

Listnica upravnistva: Gosp. J. P. v Dramljah. Plačano do 15. februarja t. l.

Darila za „Narodni Dom“.

	Prenesek	9035 gld. 94 kr.
Iz pušice v gostilni pri „zlatem sodčku“	4	40
Puščavnik v Ribnici (1-1/2). 12	1	50
Čitalnica v Gornjemgradu pošlje čisti dohodek dveh veselic	9	—
G. Franjo Ravnikar v Ljubljani mesečni donesek	5	—
Iz pušice: pri Klobučarji v Bitinji 74 kr. na pošti v Premu 65 kr. pri Valenčiču v Kilovčah 15 kr.	1	54
Gospa Barbara Ahačič v Trzinu	5	—
G. And. Aljančič, korar v Celovci	5	—
Pri jour fixe lit. in zabavnega kluba dne 5. januarja nabranih	5	—
G. August Pressl v Ljubljani mesečne doneske za 3 mesece	6	—

Taročna družba pri g. A. pl. Kapusu v Kamnigoric	2 gld. — kr.
G. Luka Lazar v Kamnigoric	1 „ — „
V Serajevu: g. Franjo Oblak, računski svetnik 2 gold., g. Josip Dobida, fin. konceptist 1 gold., g. Janko Pogorelec, rač. oficijal 1 gold., g. Janko Premrov, računski asistent 1 gld.	5 „ — „
G. Ferjan Miha v Mariboru	— „ 17 „
Na igralnih mizah v ljubljanski Čitalnici meseca decembra	23 „ 08 „
G. Vinko Žega v Koprivi	2 „ — „
G. Janez Kovač	— „ 50 „
G. dr. Jelovšek nabral v Radoljici	18 „ 30 „
Zastopniki banke Slavije: gg. Franjo Žilindra v Velikih Laščah 27 kr., Matija Hudovernik na Vidmu 49 kr., Ivan Grabar v Stebnu 48 kr., Ivan Rihteršič v Doberničah 72 kr.	1 „ 96 „
Iz pušice pri g. Jos. Merharju v Dolenji Vasi	— „ 92 „
G. Josip Hribar, zastopnik banke „Slavije“ na Kerki	2 „ — „
G. Ivan Nastran, zastopnik banke „Slavije“ v Radomlji	— „ 50 „
G. Miroslav Prelec, zastopnik banke „Slavije“ v Komnu	3 „ 22 „
Iz pušice v gostilni pri „pošti“ v Bovcu	1 „ 30 „
Iz pušice v gostilni pri „Ekselu“ v Bovcu	1 „ 30 „
Iz pušice v kavarni „Merkur“	— „ 90 „
Ribnica 13 x 13 x 13 = 1/13. 4	1 „ 69 „
Neimenovan z dežele	10 „ — „
Vkupe	9154 gld. 22 kr.

Umrli so v Ljubljani:

13. januarja: Friderik Kajšnik, prisilni delavec, 17 let, Poljanski nasip št. 50, za plućno tuberkulozo.
14. januarja: Urša Močnik, gostija, 55 let, Sv. Petra cesta št. 23, za organično srčno napako. — Janez Peršl, c. kr. zemljemera sin, 3 tedne, Sv. Petra cesta št. 20, za slabostjo. — Josip Koloman Gerliczy de Gerlicze, hišni poselnik, 42 let, Gospodske ulice št. 3, za mrtvoudom.
15. januarja: Anton Papež, delavčev sin, 1 1/2 dneva, Kladezne ulice št. 3, za slabostjo.
16. januarja: Jera Grad, gostija, 66 let, Poljanska cesta št. 47, za vodenico.
17. januarja: Fran Strudel, čevljarjev sin, 2 mes., Marije Terezije cesta št. 8, za božastjo.
V deželnej bolnici:
12. januarja: Franca Bučar, delavka, 19 let, za oslabljenjem moči. — Edvard Hamerl, delavčev sin, 2 leti, za jetiko. — Helena Medic, gostija, 81 let, za kron. plućnim emphysemom.
14. januarja: Fran Sink, hlapec, 54 let, za mrzlice vsled rane. — Helena Turšič, dekla, 25 let, za eclampsijo.
16. januarja: Jakob Kokavica, delavec, 40 let, za demencia paralitica.

Tajci:

16. januarja.
Evropa: Büttig z Dunaja. — Alexin iz Kašaua.
Pri Sloani: Petermich z Dunaja. — Ponovič iz Mokronoga.
Pri Matiči: Blaška z Dunaja. — pl. Gozani iz Celovca. — Veljačič iz Gyale.

Dunajska borza

dne 18. januarja.

Papirna renta	77 gld. 25 kr.
Srebrna renta	77 „ 75 „
Zlata renta	96 „ 10 „
5% marcna renta	92 „ 15 „
Akcije narodne banke	834 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 10 „
London	119 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 51 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „
Nemške marke	58 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 168 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 „ 85 „
Ogrska zlata renta 6%	118 „ 20 „
„ 4%	85 „ 45 „
„ papirna renta 5%	84 „ 70 „

5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103 „ — „
Dnava reg. srečke 5%	100 gld. 114 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98 „ 25 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 25 „
Kreditne srečke	100 gld. 170 „ 70 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 114 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	218 „ 75 „

Zahvala.

Slavno društvo „Leseverein“ v Kamniku podarilo je podpisnemu društvu več dokaj vrednostnega premakljivega blaga.

Podpisano predsedništvo društva šteje si v prijetno dolžnost, po tem potu izreči za blagi dar najtoplejšo zahvalo.

Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku,
dne 16. decembra 1883.

Alojzij Vremšak, l. r.,
predsednik.
Gustav Kronabethvogel ml., l. l.,
tajnik.

(34)

Poslano.

(4—2)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujoče pice,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
žoludca boleti grkljana I proti mēhurnim kataru,
kas I slastioah za (PASTILLEN)
prohavlja
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi variu Českoj).

Pekarija in vinotoč

se pod ugodnimi pogoji daje v najem. — Natančnejše pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(31—2)

Priznana izvrstne,
na
tržaške razstavi s srebrno svetinjo
odlikovane
voščene sveče
iz garantirano pravega, nepokvarjenega
čebelnega voska,
ponudijo
P. & R. SEEMANN
v Ljubljani. (636—19)

Na najboljšem glasu

izmej vseh tovarniških izdelkov so

šivalni stroji vseh sistemov

M. Bollmann-a,

na Dunaji, l. Rothenthurmstrasse Nr. 33.

51 odlikovanj.

Najstarejša
firma te vrste.

Ustanovlj. 1861.

Singer-jevi, Greifer-jevi, Howe-jevi stroji, stroji
na valjček in vsake vrste ročni stroji

po prvotnih fabriških cenah s 5letno garancijo tudi za

plačila v obrokih.

(708—10)

NB. Pazi naj se točno na firmo, cenilnik gratis in franko.

Uže rabljeni stroji se zamenjajo ali pa popravijo.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nēmajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, menjalno mrzlico, bolezni v prsih, na koži, na oceli, v možganih in ustih, zoper otročje in ženske bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane s jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (705—9)

Philipp Neustein
Apotheker

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nēma firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplivenega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.